

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, broj 93/05, 41/07 i 90/11 – u daljnjem tekstu: Zakon) donesen je i primjenjuje se radi izvršenja obveza proizašlih iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine, broj 105/04 i 19/07), kojim je uređeno obeštećivanje korisnika mirovine povodom Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine, broj 69/98).

Na temelju navedenoga Zakona osnovan je poseban Umirovljenički fond, iz kojega su se korisnicima mirovina ili njihovim nasljednicima iz prvoga nasljednog reda svake godine isplaćivale svote pojedinačnih obeštećenja, po dva modela:

- Model A, prema kojemu se isplata polovične svote obeštećenja obavljala u roku od dvije godine, i
- Model B, prema kojemu se obeštećenje obavljalo u roku od šest godina, s počekom od dvije godine.

HPB Invest d.o.o., Društvo za upravljanje Umirovljeničkim fondom je 19. prosinca 2013. godine isplatio posljednju, 6. ratu obeštećenja umirovljenicima te je Republika Hrvatska, kao osnivač Umirovljeničkog fonda (u daljnjem tekstu: Fond) izvršila svoju posljednju obvezu isplate obeštećenja svim članovima Fond. U tijeku je još nekoliko sporova u vezi s utvrđivanjem prava na obeštećenje prema navedenom Zakonu, za koje su u Fondu rezervirana sredstva.

Prema odredbi članka 24. Zakona, Društvo za upravljanje Fondom dužno je u registru Fonda voditi Republiku Hrvatsku kao člana Fonda. Republici Hrvatskoj pripadaju udjeli preminulih članova Fonda koji nemaju nasljednike prvoga nasljednog reda ili nasljednici nemaju zakonsko pravo stjecanja i raspolaganja udjelima.

Također, Republici Hrvatskoj pripadaju i udjeli člana Fonda kojem je na propisan način dostavljen obrazac posebne izjave, a koji se nije očitovao Društvu za upravljanje Fondom o njihovom raspolaganju u roku od dvije godine računajući od dana određenog za posljednju isplatu njegovih udjela, odnosno do likvidacije Fonda pa mu se ne može izvršiti isplata udjela.

Budući da rok za isplatu udjela članovima Fonda istječe 18. prosinca 2015. godine, predlaže se da se navedena sredstva koja su pripala Republici Hrvatskoj, ovim Prijedlogom zakona prenamijene za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske.

Naime, Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, kojom će utvrditi krug korisnika, iznos i način isplate te druga pitanja vezana za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja, a isplatu jednokratnog novčanog primanja obaviti će po službenoj dužnosti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Donošenjem ovoga Prijedloga zakona omogućiti će se Republici Hrvatskoj, odnosno državnom proračunu, raspolaganje sredstvima u njezinom vlasništvu, odnosno isplata jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja radi poboljšanja njihovog materijalnog položaja.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Ovaj Prijedlog zakona nema fiskalnog učinka na državni proračun jer će se sredstva za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina ostvarenih u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, osigurati iz namjenskog prihoda po osnovi prenamijene sredstava iz Umirovljeničkog fonda.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku, iz osobito opravdanih državnih razloga, budući da se njime omogućava Republici Hrvatskoj raspolaganje sredstvima u njezinom vlasništvu, a time i racionalno korištenje sredstava državnog proračuna u uvjetima štednje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

Članak 1.

U Zakonu o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, broj 93/05, 41/07 i 90/11) u članku 24. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Novčana sredstva koja na temelju stavka 7. i 8. ovoga članka pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Fonda namjenjuju se za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja ostvarenih u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske.“.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 2.

(1) Društvo je dužno u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izvijestiti Upravni odbor Fonda i Vladu Republike Hrvatske o svoti novčanih sredstava iz članka 24. stavka 7. i 8. Zakona.

(2) Krug korisnika, iznos i način isplate te druga pitanja vezana uz isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja iz članka 24. stavka 9. Zakona utvrdit će odlukom Vlada Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a isplatu će po službenoj dužnosti obaviti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.“.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Zakonom o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. uređeno je provođenje Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-I 283/97 od 12. svibnja 1998. radi obeštećenja korisnika mirovine, koje je nastupilo zbog djelomičnog usklađivanja mirovina za razdoblje od 1. rujna 1993. do 31. prosinca 1998. godine, putem posebnog fonda koji je osnovan Zakonom o Umirovljeničkom fondu. Tim Zakonom uređena su prava i obveze radi provođenja načina obeštećenja putem udjela članova Fonda. Također, uređen je način uplaćivanja sredstava i imovina koju Vlada Republike Hrvatske prenosi u Fond i konvertiraju se u udjele kojima raspolažu članovi prema propisanim kriterijima i omjerima.

Ovom odredbom predlaže se da preostala sredstva koja se odnose na neisplaćene udjele preminulih članova Fonda koji nemaju nasljednika prvog nasljednog reda, kao i sredstva članova Fonda koji nisu u propisanom roku dali izjavu o načinu isplate udjela u Fondu, a koja su imovina Republike Hrvatske, prenamijene za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine ostvarenih u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti.

Krug korisnika, iznos i način isplate jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine, utvrdit će odlukom Vlada Republike Hrvatske, a isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine provest će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Uz članka 2.

Način isplate sredstava u obliku jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja utvrdit će odlukom Vlada Republike Hrvatske, a isplata bi se korisnicima mirovine provela po službenoj dužnosti putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Uz članak 3.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu zakona.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU KOJA SE DOPUNJUJE

Članak 24.

(1) Uplaćena novčana sredstva i imovina koju Vlada Republike Hrvatske prenese u Fond konvertiraju se u udjele kojima raspolažu članovi Fonda prema sljedećim kriterijima i omjerima:

– ako se član Fonda odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom prve dvije godine trajanja Fonda, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajuće obeštećenje na ime kamata iz članka 3. stavka 4. Zakona o provođenju Odluke umanjuje za 50% i tako dobiveni iznos dijeli se na udjele, s tim da jedan udjel vrijedi jednu kunu.

– ako se član Fonda koji je korisnik mirovine iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom druge i treće godine trajanja Fonda, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajući iznos obeštećenja na ime kamate iz članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (»Narodne novine«, br. 19/07.), umanjuje za 50% i tako dobiveni iznos dijeli se na udjele, s tim da jedan udjel vrijedi jednu kunu.

– ako se član Fonda odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom 8 godina, od kojih su prve dvije godine poček, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajuće obeštećenje na ime kamata iz članka 3. stavka 4. Zakona o provođenju Odluke ne umanjuje, već se razdjeljuje na šestogodišnje obroke koji odgovaraju određenom broju udjela u Fondu s kojima raspolaže član Fonda s tim da je početna vrijednost jednog udjela jedna kuna. Vlada Republike Hrvatske izmiruje godišnje obroke unosom imovine iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona.

– ako se član Fonda koji je korisnik mirovine iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom osam godina od dana stjecanja članstva u Fondu, od kojih su prve dvije godine poček, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajući iznos obeštećenja na ime kamate iz članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (»Narodne novine«, br. 19/07.), ne umanjuje, već se razdjeljuje na šestogodišnje obroke koji odgovaraju određenom broju udjela u Fondu s kojima raspolaže član Fonda s tim da je početna vrijednost jednog udjela jedna kuna. Vlada Republike Hrvatske izmiruje godišnje obroke unosom imovine iz članka 20. stavka 1. Zakona o umirovljeničkom fondu.

(2) Izbor bilo kojeg načina stjecanja i raspolaganja udjelima iz prethodnog stavka neće utjecati na prava članova Fonda pri obeštećenju čime im se osigurava jednaki pravni položaj i jamči isplata.

(3) Statutom Fonda se određuju kriteriji i rokovi raspolaganja udjelima u Fondu tijekom prve dvije godine trajanja Fonda s tim da se prva isplata mora isplatiti najkasnije do 30. lipnja 2006., a posljednja isplata ne kasnije od isteka četvrtog tromjesečja 2007. godine.

(4) Statutom Fonda se određuju kriteriji i rokovi raspolaganja udjelima u Fondu tijekom druge i treće godine trajanja Fonda za članove Fonda iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke s tim da se prva isplata mora isplatiti najkasnije do 30. lipnja 2007., a posljednja isplata ne kasnije od isteka četvrtog tromjesečja 2008. godine.

(5) Nakon uplate novčanih sredstava i prijenosa imovine u imovinu Fonda, Društvo je dužno izdati članovima dokument o udjelu.

(6) Pravo raspolaganja udjelima stečenim izborom prava na stjecanje i raspolaganje sukladno stavku 1. podstavku 3. i 4. ovoga članka, izvršava se tijekom svakog četvrtog tromjesečja do konačne isplate.

(7) Udjeli preminulih članova Fonda koji se vode po posebnom obilježju i koji nemaju nasljednike prvoga reda ili nasljednici nemaju zakonsko pravo stjecanja i raspolaganja udjelima, pripadaju Republici Hrvatskoj. Društvo je dužno u registru Fonda voditi Republiku Hrvatsku kao člana Fonda.

(8) Udjeli člana Fonda kojem je na propisan način dostavljen obrazac posebne izjave, a koji se nije očitovao Društvu o njihovom raspolaganju u roku od dvije godine računajući od dana određenog za posljednju isplatu njegovih udjela, odnosno do likvidacije Fonda, pa mu se ne može izvršiti isplata udjela, pripadaju Republici Hrvatskoj, odnosno uplaćuju se na račun državnog proračuna.